Wyczółkowski

malarstwo/painting

BOSZ art

Leon Wyczółkowski
1932

Wyczółkowski

malarstwo/painting

BOSZ art

BoSz ®

Wydawnictwo BoSz
Szymanik i wspólnicy sp. jawna
38-722 Olszanica 311

Wydawca

Published by

ul. Przemysłowa 14
38-600 Lesko
tel. +48 13 469 90 00
fax +48 13 469 61 88
e-mail: biuro@bosz.com.pl
www.bosz.com.pl

Biuro

Office

Jaki ten Wyczół jest wielki pan w farbie[1]

Do grona młodopolskich geniuszy zaliczany jest **Leon Wyczółkowski**, który karierę rozpoczął od malowania mieszczańskich scen „buduarowo-salonowych". Radykalną zmianę w jego twórczości spowodowały wyjazdy na Kresy w latach 1883–1893: „Ukraina (...) przełom dla mnie. Tam odnowiłem i zrzuciłem z siebie wpływy akademii. Na Ukrainie płaszczyzna, szalenie kolorowy kraj…"[2]. Tam też rozpoczęły się, trwające kilka lat, bliskie impresjonizmowi poszukiwania malarskie, które zaowocowały tonącą w słońcu serią obrazów. „Plener mój pochodzi ze wsi, Ukrainy, nie z Paryża"[3] – komentował. Lecz krytyka artystyczna w osobie zgorszonego Wojciecha Gersona uznała go za „heretyka kolorystycznego": „nigdy nie widziałem" – napisał – „fioletowej ziemi".

W 1896 roku nastąpił w twórczości Wyczółkowskiego kolejny przełom i zwrot ku młodopolskiemu symbolizmowi, ku romantycznej historiozofii czytelnej w znakomitym cyklu kompozycji „wawelskich", podejmujących temat domniemanej przeszłości Polski. Po 1898 roku sylwetki legendarnych rycerzy znalazł w tatrzańskich skałach, które miały zapowiadać eksplozję ukrytych w naturze sił witalnych. Ta dramatyczna symbolika, wyrażana częstokroć ciemną paletą barw odpowiadającą młodopolskim katastroficznym wizjom, ustąpiła wkrótce miejsca fascynacji siłami witalnymi natury, afirmacji życia. Artysta odkrywał wówczas

How great this Wyczół is – a master in painting[1]

The Young Poland group of geniuses numbers among them **Leon Wyczółkowski**, who began his career painting bourgeois "boudoir-parlour" scenes. A radical change in his work came as a result of trips to the Polish Borderlands in the years 1883–1893: "Ukraine (...) was a breakthrough for me. There, I renewed myself and shed the influence of the academy. In the Ukraine there is the plain, a wildly colourful country..."[2]. There, he began an exploration of painting lasting several years, and close to impressionism, which resulted in a series of images sinking in the sun. "My open air comes from the countryside, Ukraine, not from Paris"[3], he commented. But art criticism in the person of the scandalised Wojciech Gerson considered him to be a "colour heretic": "Never have I seen", he wrote, "purple earth".

In 1896, there was another breakthrough in the work of Wyczółkowski and a turn towards Young Polish symbolism, to the romantic philosophy of history, in the outstanding "Wawel" series of compositions, on Poland's putative past. After 1898, he found the profiles of the legendary knights in the Tatra rocks, which were to presage an explosion of the vitality hidden in nature. This dramatic symbolism, often expressed in a dark palette of colours corresponding to the Young Poland movement's catastrophic visions, soon gave way to a fascination with the vital forces of

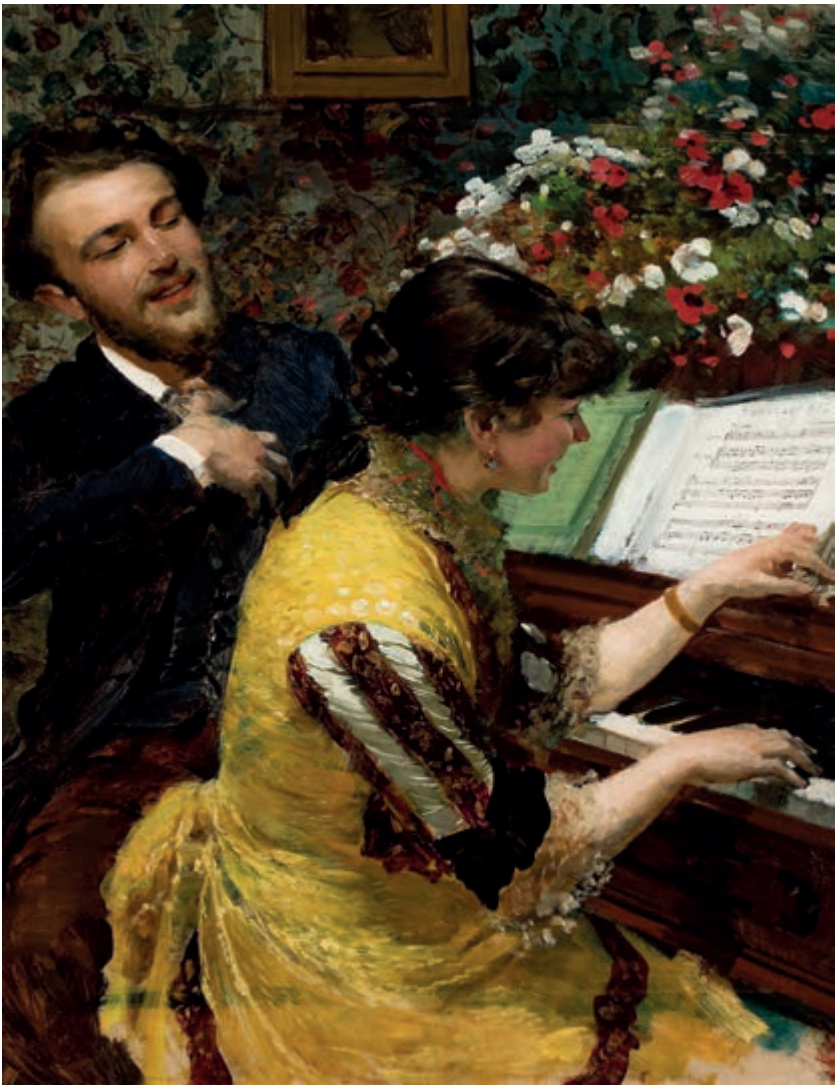

Ujrzałem raz –
scena przy fortepianie
1884
olej na płótnie
73 × 57 cm

Once I Glimpsed –
a Scene at the Piano
1884
oil on canvas
73 × 57 cm

W buduarze
1885
olej na płótnie
80,5 × 48,5 cm

In the Boudoir
1885
oil on canvas
80.5 × 48.5 cm

Rybacy
1891
olej na płótnie
113 × 146 cm

Fishermen
1891
oil on canvas
113 × 146 cm

Rybacy
1891
olej na płótnie
49 × 61,5 cm

Fishermen
1891
oil on canvas
49 × 61.5 cm

Wesołe pacholęta
około 1891
olej na płótnie
50 × 69 cm

Merry Youths
circa 1891
oil on canvas
50 × 69 cm

Orka na Ukrainie
1892
olej na płótnie
73 × 121,5 cm

Ploughing in the Ukraine
1892
oil on canvas
73 × 121.5 cm

Autoportret
około 1898
olej na płótnie
60,5 × 40,2 cm

Self-Portrait
circa 1898
oil on canvas
60.5 × 40.2 cm

Kopanie buraków
1903
pastel na kartonie
137 × 71,2 cm

Beet Harvest
1903
pastel on cardboard
137 × 71.2 cm

U wrót Chałubińskiego
1905
pastel, gwasz na papierze
77,5 × 107,5 cm

At the Gate of Chałubiński
1905
pastel, gouache on paper
77.5 × 107.5 cm

Mnich nad Morskim Okiem
1904
pastel, gwasz na papierze
99 × 70 cm

Mnich by Morskie Oko
1904
pastel, gwasz na papierze
99 × 70 cm

Leon Wyczółkowski (1852–1936) – uczeń Jana Matejki, malarz, grafik, mistrz techniki pastelowej, wybitny twórca okresu Młodej Polski. Odkrył dla malarstwa polskiego swoisty impresjonizm, by następnie skoncentrować się na charakterystycznym młodopolskim symbolizmie i historiozofii. Malował portrety, nastrojowe pejzaże, wielobarwne martwe natury i kwiaty.

Leon Wyczółkowski (1852–1936) – a student of Jan Matejko, painter, graphic artist, a master of pastel technique, a prominent artist of the Young Poland period. He discovered a peculiarly Polish version of Impressionism, and would then focus on symbolism and the philosophy of history characteristic of Young Poland. He painted portraits, romantic landscapes, and multicoloured still lifes and flowers.